

Sterk

STERKE VERHALEN
VAN MENSEN MET EEN HANDICAP

DECEMBER 2022 // 44
P608419

Abonneer je
opnieuw
op Sterk

Dossier architectuur

**“Een aangename thuis,
dat is het belangrijkste”**

Persoonsvolgend budget na jeugdhulp

**Een naadloze overgang
als je meerderjarig wordt**

Heb je een vraag?

**Infoloketten
maken je wegwijs**

“EEN OMGEVING IS BELANGRIJK VOOR HOE MENSEN ZICH VOELEN EN HOE ZE FUNCTIONEREN”

Slimme architectuur zorgt voor meer welbevinden, autonomie en veiligheid

De Lovie vzw ondersteunt kinderen, jongeren en volwassenen met een verstandelijke handicap. De centrale site bevindt zich in Poperinge, maar de werking spreidt zich uit over de hele Westhoek. Architectuur heeft wel degelijk een grote impact op het welbevinden en de veiligheid van mensen, weten ze bij De Lovie.

Melina Clarisse is afdelingsverantwoordelijke voor volwassenen met een verstandelijke handicap en een psychische kwetsbaarheid. Bij de bouw van de nieuwe woningen Laubia (2018) en Bellis (2022) mocht ze mee aan tafel zitten met de architecten. “Huiselijkheid is een prioriteit, maar veiligheid ook”, zegt ze. “De bewoners in Laubia kunnen niet goed in groep functioneren. Ze vereisen een op-een-aandacht. Door hun specifieke ondersteuningsnood vertoeven ze veel in de leefgroep of op hun kamer. Ze zijn daarenboven gevoeliger voor depressies. Daarom kozen we voor veel natuurlijk licht met hoge ramen en lichtkoepels. Geluidsabsorberende plafonds en materialen verminderen het aantal prikkels. De muren zijn wit met accenten in hout, wat voor een warme toets zorgt. Iedereen kan zijn kamer naar eigen smaak inrichten. Verder kiezen we voor ronde, zachte

vormen. Bijvoorbeeld met cirkelvormige ramen tussen de ruimtes.” “De samenwerking met de architecten was voortreffelijk. Ze namen de tijd om de doelgroep te leren kennen. Ze praatten vooraf met bewoners en begeleiders. En ze hadden aandacht voor de veiligheid, zonder afbreuk te doen aan huiselijk comfort”, zegt Melina.

“Bij de bouw hadden we veel aandacht voor veiligheid, zonder afbreuk te doen aan de autonomie van mensen of huiselijk comfort.”

MELINA CLARISSE | DE LOVIE

“De woning Bellis is pas in gebruik. Hier wonen personen met een lichte tot matig verstandelijke handicap en een psychische kwetsbaarheid. Bellis biedt plaats aan twee leefgroepen van zes personen en aan negen studio’s. Elke kamer is mooi en ruim. De studio’s hebben een slaapkamer, een badkamer en een kitchenette. Ook in Bellis helpt de architectuur de werking. De inrichting is overzichtelijk met weinig prikkels.”

RUIMTE EN PRIVACY

Marlies Taillieu is afdelingsverantwoordelijke voor de minderjarigen. Recent namen veertig jongeren van 12 tot 21 jaar hun intrek in De Katapult. Het gebouw telt vier geschakelde woningen, inclusief twee logeerkamers voor tijdelijk verblijf en vier studio’s. De jongeren in de studio’s werken aan een traject naar meer zelfstandigheid.

Woning Bellis

Laubia

“In De Katapult heeft iedereen individueel sanitair op de kamer”, zegt Marlies. Verder hebben we drie badkamers, waarvan één met een bubbelbad waarin de jongeren kunnen ontspannen en genieten.”

“De Katapult ligt in het groen. Natuur brengt rust en sommige jongeren kijken graag naar buiten; daarom onze keuze voor grote glaspartijen om de natuur zoveel mogelijk in de leefgroep binnen te trekken. Af en toe zien we hier zelfs een eekhoorn in een boom klauteren. Aangezien de jeugd graag actief bezig is, hebben we binnen veel bewegingsruimte voorzien. Daarnaast zetten we in op rust door de mogelijkheid om de groep op te splitsen. Een relaxkamer en kleinere zithoek vormen aparte hoeken verbonden met de leefruimte. En als iemand het even moeilijk heeft of overprikkeld is, kan hij zich terugtrekken in een knusse, prikkelarme kamer. Door ramen tussen de verschillende ruimtes kan er contact gehouden worden en is er visuele nabijheid.”

“Elke woning heeft op het gelijkvloers een aantal kamers dicht bij de leefruimte en op de eerste verdieping nog eens een aantal kamers met zicht op de leefruimte door middel van een vide. Ook dat creëert nabijheid”, legt Marlies uit. “De inplanting van de woningen is zo gekozen dat begeleiders snel kunnen bijspringen in een andere woning als dat nodig is.”

“De naam Katapult is geïnspireerd op de Y-vorm van het gebouw. Het geheel lijkt op een woonerf met een binnenplaats. Daar kunnen de jongeren elkaar ontmoeten en zich binnenkort ook uitleven op de schommel en een trampoline. Ook de ligging op het terrein is ideaal: tegenover de school, zodat de meeste jongeren er zelfstandig naartoe kunnen.”

De Katapult

Investeren in duurzaamheid

Ria Decorte is logistiek directeur bij De Lovie. Zij begeleidt al vele jaren bouwprojecten en ze volgt ook de duurzaamheidsprojecten op.

“In 2020 en 2021 hebben we VIPA-energiescans (door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, red.) laten uitvoeren op bijna al onze gebouwen, 46 in totaal. We selecteerden al 40 maatregelen om energie te besparen. Deze investeringen spreiden we over 5 jaar. Het prijskaartje bedraagt naar schatting 750.000 euro. We vroegen VIPA-klimaatsubsidies aan, maar hoe dan ook moeten we een flink deel zelf financieren.”

“De terugverdientijd is een belangrijk criterium”, legt Ria uit. “Daarom maken we vooral werk van nieuw buitenschrijnwerk met dubbel glas. Ook de renovatie van enkele stookplaatsen met een nieuwe verwarmingsketel was dringend. Een derde prioriteit is het isoleren van leidingen, vloeren en plafonds.”

“Woonpark De Lovie is een domein van 65 hectare, oorspronkelijk een kasteeldomein. Vijf jaar geleden wees een studie uit dat zonnepanelen niet evident en financieel niet interessant zijn: te oude daken, te veel schaduw door de bomen, een te uitgestrekt domein, het beschermd landschap waarmee we rekening moeten houden enzovoort. Toch denken we erover om dit te herbekijken. We moeten de energiekosten drukken. Bij nieuwbouw schakelen we over op warmtepompen. En we recupereren al jaren regenwater in meerdere grote regenwaterputten voor hergebruik in de gebouwen.”

De Lovie werkt niet alleen duurzaam, maar ook inclusief. Het kasteeldomein De Lovie is open erfgoed en wordt druk bezocht door het brede publiek. In het kasteel, dat herbestemd wordt, is een theesalon en een winkel ondergebracht waar enkele bewoners werken. Maar De Lovie heeft ook nog andere locaties in o.a. Poperinge, Ieper, Diksmuide en Wervik. Met heel wat woningen voor personen met een handicap in stad- of dorpskernen. Een aantal personen die ondersteund worden door De Lovie, baten ook Dorpspunten uit. “Dat zijn plekken waar de lokale gemeenschap elkaar kan ontmoeten en uit het dorp verdwenen diensten kan terugvinden. De Dorpspunten zetten in op talenten van mensen met een handicap en zorgen tegelijkertijd voor verbinding en een warme, zorgzame buurt”, klinkt het bij De Lovie.